

Veš dětská (hlavová)

Vši tvoří samostatný řád bezkřídleho hmyzu, který parazituje pouze na savcích. Během vývoje se tyto ektoparaziti svému druhu hostitele dokonale přizpůsobili. Různé druhy savců mají své specifické druhy vší.

Největší u nás žijící vši je veš prasečí (*Haematopinus suis*) – samička měří okolo 5 mm.

Veš dětská (*Pediculus humanus capitis*) se vyvíjí pouze ve vlasech lidí všech

věkových kategorií. Je to drobný hmyz, dospělci měří asi 3 mm. Samičky přilepují denně na vlasy 3 – 4 vajíčka (tzv. hnidy). Larvy se v optimální teplotě u hlavy líhnou již za 7 dní. S růstem vlasů se hnidy vzdalují od kůže a obecně platí, že hnidy vzdálené více než 1 cm od pokožky jsou s největší pravděpodobností vylíhlé nebo mrtvé. Zůstávají pevně přilepené na vlasech a s nimi odrůstají. Larvy i dospělci sají minimálně 3 x denně.

Samičky se dožívají 3 – 5 týdnů, **mimo hostitele brzy hynou.**

K přenosu vší dětské může docházet při vzájemném dotyku hlav, půjčování hřebenů, různých pokrývek hlavy, sdílení ložního prádla apod. Riziková jsou i oblíbená společná selfie.

Zavšivení tzv. pedikulóza) je onemocnění, které může potkat kohokoli z nás a v posledním desetiletí se stalo globálním problémem a noční můrou provozovatelů školních a předškolních zařízení.

Platí, že odvšivení je především záležitostí rodičů, zákonných zástupců dítěte - dle § 858 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku: „Rodičovská odpovědnost zahrnuje povinnosti a práva rodičů, která spočívají v péči o dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.....“

PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ

Při odvšivování je klíčové používání správných přípravků a to vždy v souladu s návodem výrobce.

Všechny přípravky, které jsou v současné době v ČR dostupné, zahubí pouze **živé parazity, nikoli jejich vajíčka hnidy** – zásah je tedy nutno po **7- 8 dnech opakovat**. Na živé vši účinkují přípravky obsahující dimethicone (**silikonový olej**).

Nejúčinnější je důkladné a pravidelné vyčesávání vší tzv. „všiváčkem“, či přímo **ostříhání vlasů** na délku cca 0,8 mm – tento úkon je v kompetenci rodičů dítěte. Živé

vši lze z vlasů odstranit během krátké doby, proto **většinou nebývá nutné dítě izolovat doma**, pokud tak nerozhodne ošetřující lékař.

Hnidy vzdálené cca 1 cm od pokožky, jsou spolehlivě vylíhlé nebo mrtvé - **výskyt hnid na odrůstajících vlasech tedy NENÍ příznakem zavšivení.**

Důležité je ošetřit zavšivené osoby v kolektivech, rodinách ve stejnou dobu a dezinfekční přípravek použít i na hřebeny apod.

Málo známé je, že veš, která sice plavat neumí, **je schopná se velice dlouho a v dobré formě ve vodě vznášet, přežije i praní v pračce** (např. prací cyklus při teplotě 40°C je pro ni příjemnou lázní).

MUDr. Jana Pratteringerová
ředitelka protiepidemického odboru

Zpracovala: RNDr. Dušana Kafková
Foto: RNDr. Dušana Kafková
Aktualizace 21/3/16